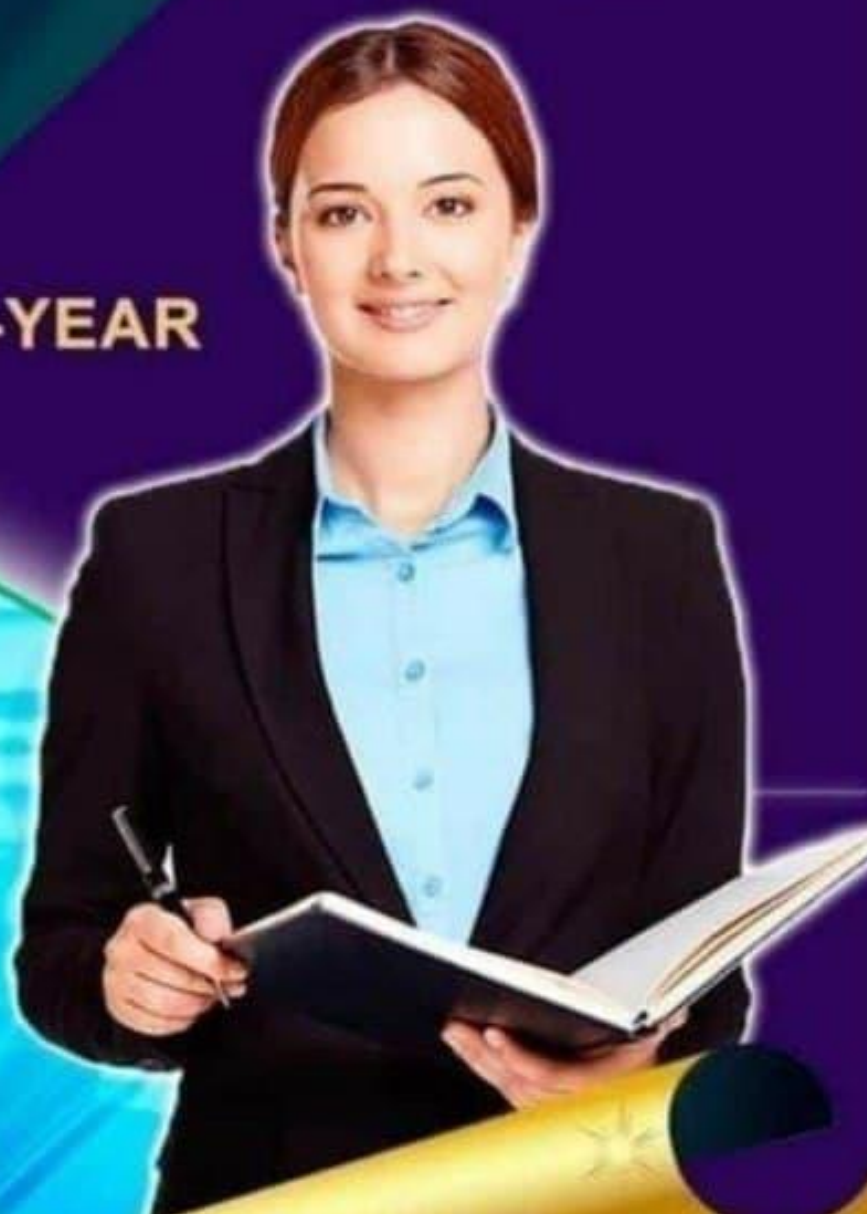

TA'LIM FIDOYILARI

RESPUBLIKA ILMIY-USLUBIY JURNALI

2021-YEAR

WWW.TALIMFIDOYILAR.UZ

Google Yandex

«TA'LIM FIDOYILARI» ilmiy-uslubiy jurnali

ILMIY NASHRLAR MARKAZI

«TA'LIM FIDOYILARI»

ILMIY-USLUBIY JURNALI

BARCHA SOHALAR BO'YICHA

9 – SON, 1 – JILD SENTABR – 2021²¹ yil

1 - QISM

WWW.TALIMFIDOYILAR.LUZ

ISSUE 9. SENTABR 2021

TAHRIRIYAT

Editor in chief

Abdurahmonov Abdushokir Abdukarimovich

Bosh muharrir

Abdurahmonov Abdushokir Abdukarimovich

Preparing for publishing

Hakimova Aziza Xaydaraliyevna

Nashrga tayyorlovchi

Hakimova Aziza Xaydaraliyevna

TAHRIR KENGASHI A'ZOLARI

Vahob Rahmonov

O'zbekiston yozuvchilar uyushmasi a'zosi

Qobil Kubayev Umarovich

Guliston davlat universiteti, dotsent

Jo'rayev Hamza Hamroqulovich

Mirzo Ulugbek nomidagi Samarqand davlat arxitektura-qurilish instituti, dotsenti

Asqarova O'g'ilxon Mamashokirovna

Namangan davlat universiteti "Pedagogika va psixologiya" kafedrasi mudiri, dotsent

To'xtaboyev Moxirjon Raximjonovich

Namangan MOK ilmiy-axborot tatqiqotlar bo'limi boshlig'i

Qambarov Ma'ruf Abduhakimovich

Sirdaryo viloyati XTB metodika bo'limi rahbari

Tashpo'latov G'ofurjon G'ulomovich

Filologiya fanlari nomzodi

Usmonova Umida Aybekovna

Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori

Xurramov Sanjar Ravshanovich

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi mustaqil tadqiqotchi

G'ulomjonov Odiljon Raximjon o'g'li

Andijon Davlat Universitrti

Navoiy Davlat stipendiyasi sohibi

MUSIQA VA MUSIQIY RITMIK HARAKATLAR YORDAMIDA DAVOLASHNING QISQACHA TARIXI

*Asadullayeva Mastura Abduvohobovna
Toshkent viloyati Chirchiq davlat
pedagogika instituti,
musiqa ta'limi kafedrasida*

Annotatsiya: Ushbu maqolada rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalarni taniqli olimlar tomonidan musiqa va musiqiy ritmik harakatlar yordamida davolash va tuzatishning ilk bosqichlari, usul va uslublari haqida ma'lumotlar berilgan. Ma'lumotlar o'quvchilarni nazariy va amaliy bilimlarini boyitishga, shu sohadagi ilmiy izlanishlarida yaqindan yordam beradi.

Tayanch so'zlar: Musiqa terapiya, ritmik, differensial, logoritmika, vokal.

Kirish. Musiqaning davolovchi va tuzatuvchi maqsadda foydalanish ildizlari qadim zamonlarga borib taqaladi. Taniqli olimlar Pifagor, Aristotel, Aflotun musiqaning davolovchi va profilaktik ta'siri borasida turli xil ko'rsatmalar berganlar. Ular musiqa olamda mutanosib tartib va uyg'unlikni, shu jumladan inson tanasida ro'y beradigan bezovtalikni tartibga soladi deb ishonishgan.

Musiqa, avvalambor, uning asosiy tarkibiy qismlari - ohang va ritm insonning kayfiyatini o'zgartirishi, uning ichki holatini tiklashini aniqlangan. Yunonistonda

san'atning uch birligi - she'riyat, raqs va musiqaning o'zi sifatida qabul qilingan bo'lib, u insonning ma'naviy dunyosiga ta'sir ko'rsatadigan eng kuchli vositalardan biri hisoblangan.

Qadimgi manbaalarda musiqa ta'siridan kelib chiqqan mo'jizalar haqida ko'plab guvohliklar mavjud. Antik davrning eng taniqli shifokori Avitsenna ming yillar oldin ruhiy kasalliklarni musiqa bilan davolagan. Shifokor Asklepid janjalni musiqa sadolari bilan tinchlantirdi va karnay sadolari bilan eshitish qobiliyatini tikladi. Qadimgi yunonlar va rimliklarga ko'ra musiqani idrok etish hazm qilish jarayoniga yordam bergan. Ayrim musiqa asboblari ovozinig shifobaxsh ta'siri Demokrit tomonidan qayd etilgan va inson o'limiga sabab bo'luvchi yuqumli kasalliklarda shifo berish uchun nay ohangini tinglashni tavsiya qilgan. Qadimgi yunon faylasufi Pifagor asarlarida musiqa qanday qilib insonning hissiy holatiga ta'sir qilishi, ma'naviy uyg'unlikni tiklashi mumkinligi tasvirlangan.

Aflotunning musiqiy terapiya bilan bog'liq bir qancha ko'rsatmalari mavjud. Uning fikriga ko'ra, ritmlar va ohang fikriga ta'sir qiladi va uni o'ziga mos kayfiyatga keltiradi. Aflotun bosh og'rig'ini davolashda dorivor o'tlar bilan birgalikda musiqa ohanglaridan foydalanish davolashda ijobiy ta'sir ko'rsatishini aytib o'tgan.

Musiqiy terapiya qadimgi Xitoy va Hindistonda ham keng qo'llanilgan. Musiqa yordamida tashxislash va davolashda qadimgi xitoylik yondashuvlar musiqaning

inson tanasi meridianlarining faol biologik nuqtalari ta'siriga asoslangan edi. Ruhiiy va jismoniy kasalliklarni davolash tananing kasal nuqtalariga ma'lum ohanglar, tovushlar va ba'zi musiqa asboblari ohangi ta'siri orqali amalga oshirildi. Hind musiqa terapiyasida insonga ta'siri bo'yicha qo'shiq alohida o'rin egalladi. Vokal musiqasi eng yuqori san'at sifatida e'tirof etilgan, chunki u tabiiy va uni asbob emas, balki inson ovozi yaratadi. Qadimgi Hindistonda ruh o'zini ovoz bilan ifodalaydi, avval ongda faoliyatni, musiqa yordamida esa ongni keltirib chiqaradi, deb ishonishgan. Hind musiqashunoslari va olimlari ta'kidlashicha ko'ngil xotirjamligi va tinchlikni musiqa yordamida ifodalash mumkin. Hech bir san'at insonga musiqa singari ilhom bera olmaydi.

Gollandiyalik bastakor va XV asr nazariyotchisi. I. Tinktoris mashhur birinchi musiqiy lug'atida musiqani xafalikni ketkazish, qattiqqo'llikni yumshatish, yovuzlikni yengish, insonlarni quvontirish, kasallarni davolash, "qalblarni solih qilish" qobiliyatiga ega vosita deb ta'riflagan. O'rta asrlarda musiqiy terapiya amaliyoti turli xil ritmlar va kuylarning insonning hissiy holatiga ta'sirini o'rganadigan affektlar nazariyasi bilan bog'liq edi. Bemorning fe'l-atvori va musiqaning ungagina taaluqli bo'lgan ma'lum bir xarakteridagi afzalliklari o'rtasida turli xil munosabatlar o'rnatildi. Biroq, affektlarning dastlabki nazariyasi musiqaning chuqur ratsionalligini, musiqaning mukammalligini

va ohangdagi mantiqiylikni yetarlicha baholay olmagan. Musiqaning inson organizmiga ta'siri mexanizmini ilmiy anglash 19-asr oxiri - 20-asr boshlarida boshlangan. Rossiyada musiqaning insonga ta'siriga bo'lgan qiziqish bir qator olimlarlar: S.S. Bexterev, I. M. Korsakov, I. M. Dogel, I. R. Sechenov, G. P. Torxanov, G.P. Shipulin va boshqalar tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda namoyon bo'ldi.. Tadqiqotlar musiqaning inson tanasining turli tizimlariga: yurak-qon tomir, nafas olish, harakat-tayanch va asab tizimlariga foydali ta'sirini aniqladi. San'at bilan muloqotdan olingan ijobiy his-tuyg'ular inson organizmidagi psixologik jarayonlarga terapevtik ta'sir ko'rsatadi, psixo-emotsional stressni yengillashtiradi, zahira kuchlarini safarbar qiladi, ijodkorlikni rivojlantiradi, aksincha, salbiy ta'sir aks etadi degan muhim xulosalar taqdim etilgan. Aynan mahalliy olimlarning xulosalari kattalar va bolalar bilan tuzatish ishlarida san'atdan (musiqadan) foydalanishni ilmiy asoslashga turtki bo'ldi. 20-asrning ikkinchi yarmi musiqa terapiyasini Yevropada va AQShda artterapiya amaliyotida mustaqil yo'nalish sifatida ajratish bilan bog'liq. Frantsiyada, Gollandiyada musiqa terapiyasi psixoterapevtik amaliyotda, shuningdek jarrohlikda keng qo'llaniladi. Bunday holda, kasallikning tabiati va xususiyatlarini, inson tanasining fiziologik holatini hisobga olish muhimdir. Shvetsiyada musiqa

terapiyasidan foydalanish psixo-rezonans kontseptsiyasiga asoslangan bo'lib, unda inson ongining chuqur qatlamlari tovushli garmonik shakllar bilan rezonanslashishi va ta'sirli bo'lishini ta'kidlaydi.

Angliya va Germaniyada musiqa terapiyasi tibbiyot, bolalar va umumiy psixiatriya, pediatriya va nevropatologiyaning barcha sohalarida keng qo'llaniladi.

Tibbiyot va davolash amaliyotida qo'llaniladigan Yevropadagi musiqa terapiyasi oqimlari orasida musiqaning turli xil rivojlanishdagi muammolari bo'lgan bolalarga ta'sirini o'rganadigan yo'nalish alohida o'rin tutadi. Turli xil patologiyaga ega bolalarda musiqadan terapevtik va adaptiv maqsadlarda foydalanish samaradorligi nemis tadqiqotchilarining asarlarida aniqlanadi: nevrozlar (K. Shvabe), erta bolalik autizmi (RO Benzon), miyaning organik shikastlanishi (E. Koffer - Ulbrich). Rossiyada yigirmanchi asrning ikkinchi yarmida musiqiy terapiya tibbiyotda va davolash amaliyotida tibbiyotda ham, psixologiyada ham, xususan, maxsus psixologiyada ham qo'llaniladi. Profilaktika, adaptiv va terapevtik maqsadlarda musiqiy terapiyadan foydalanish samaradorligi yuzasidan A.S. Brusilovskiy, V.I. Petrushin, I.M. Grineva, S.V. Shushardjan, A.L. Gotendiner, N.D. Maslova, S. Mamulova, IM Grineva, E. Yu Rau, Yu.B B. Nekrasov va boshqalar tadqiqot olib borganlar.

Biroq, musiqaning insonga faqatgina psixoterapevtik yoki psixosomatik ta'sirini ochib berish bilan cheklanib qolish noto'g'ri

bo'ladi, chunki musiqa rivojlantiruvchi, tarbiyalovchi va tuzatuvchi ta'sirga ega. Musiqa va harakat turli xil muammolarga ega bolalarni rivojlanishidagi og'ishlarni rivojlantirish va tuzatishda alohida o'rin tutadi. O'tmishdagi chet ellik o'qituvchilar va psixologlar (E. Seguin, J. Demort, O. Dekroli) va mahalliy olimlar (L. S. Vygotskiy, V. P. Kashchenko, A. I. Graborov va boshqalar), badiiylikning muhim rolini ko'rsatgan, bolalarning rivojlanishidagi musiqa. LS Vygotskiy badiiy faoliyatning aqliy funktsiyalarni rivojlanishida ham, rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalarning ijodiy namoyonlarini faollashtirishda ham alohida ahamiyatini ta'kidladi.

Rivojlanishida nuqsonli bolalarni rivojlantirish, tuzatish va davolash vositasi sifatida musiqadan, harakatlardan amaliy foydalanish bizning mamlakatimizda 20-asr boshlarida boshlangan. rus defektologiyasining shakllanish davri. Ayni paytda shveysariyalik o'qituvchilar, musiqachi Jak Dalkroze tomonidan ishlab chiqilgan musiqiy va ritmik yo'nalish musiqiy ta'lim tizimiga keng tatbiq etildi. Ritmning shakllanish boshlanishi ritm, musiqa va harakatning kombinatsiyasi bilan belgilandi. "Ritm yordamida ritmni tarbiyalash" g'oyasi maktabgacha yoshdan boshlab musiqa, xotira, diqqat, ritm va harakatlarning plastik ifodaliligi uchun kattalar va bolalarda rivojlangan maxsus tanlangan mashqlar yordamida amalga oshirildi. Shu bilan birga, J. Dalkroze

musiqani musiqiy va ritmik rivojlanishning yadrosi deb hisoblar ekan, ritmda musiqa tana shakllarini oladi va tanamizni o'zgartiradi.

Rossiyada J.Dalkrozning ritmik ta'lim tizimini joriy etgan N.A.Aleksandrova ritmni qo'llash sohasini kengaytirdi; u ritm - bu rassom, haykaltarosh, musiqachi, dirijyor, mimist, raqqosa, aktyorning yo'llari ajralib turadigan umumiy nuqta.

Mutaxassisliklar bo'yicha ushbu bo'linish ritmikani inson faoliyatining turli sohalarida, shu jumladan butun yo'nalishni - tibbiy ritmikani ajratishda qo'llash uchun birinchi qadam bo'ldi. Shu bilan birga, N. A. Aleksandrova bolalar va kattalardagi buzilishning yoshi va xususiyatiga qarab ritmikani differentsial qo'llash muhimligini ta'kidladi. Ritm normal rivojlanayotgan bolalar bilan ishlashda qo'llaniladi va musiqiy-pedagogik funktsiyalarni bajarishi mumkin, va uni muammoli bolalar (nutq, eshitish, ko'rish, psixologik rivojlanish, aqliy zaiflik) bilan ishlashda ishlatish ham tuzatish vazifalarini belgilaydi.

Asabiy bemorlarni davolashda ritmikadan birinchi qadamlarni professor V.A.Gilyarovskiy qo'ydi. Uning rahbarligida 1926-yilda Solovyov nomidagi asab-psixiatriya kasalxonasida bolalar va kattalar uchun terapevtik ritmlarning maxsus tizimi yaratildi. Amalda ushbu tizim ritmist V.A.Griner tomonidan amalga oshirildi. Ritm, musiqaning tashkil etuvchi elementi sifatida, vosita tizimining asosini tashkil etdi, uning maqsadi bemorning xatti-

harakatlarini tartibga solishdir. 1930-yillarda terapevtik ritmlar nutq terapiyasi muassasalarida qo'llanila boshlanadi, nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar bilan reabilitatsiya ishlarining butun yo'nalishi - logopedik ritmikaga asos solindi.

O'sha paytdan boshlab ritmika turli patologiyaga ega bo'lgan bolalar bilan ishlashda faol qo'llanila boshlandi: markaziy asab tizimining buzilishi holatlarida (N. A. Vlasov, V. A. Gilyarovskiy); kar va eshitish qobiliyati past (N. A. Rau, E. F. Rau, Z. E. Punina, L. Ya. Broselo, I. N. Musatov, A. M. Kishtymova, N. P. Zbrueva); afaziyaga ega (Yu. A. Florenskaya, V. A. Griner, N. S. Samoilenko, N. A. Vlasova). Mualliflar musiqani rivojlanishida muammolari bo'lgan bolaga musiqa vositasi yordamida xotira rivojlanishi, ritm, shuningdek psixofizik sohalaridagi mavjud bo'lgan og'ishmalarni tuzatish imkoniyati beqiyosligi, umumiy pedagogik, estetik ta'sirga ega ekanligini ta'kidlaganlar. Shu bilan birga, bunday mashg'ulotlar bolaga ta'sir o'tkazish, uning hissiy sohasini tuzatishning psixoterapevtik usuli ham ekanligini ko'rsatadi.

1920-yillarda, kar va eshitish qobiliyati cheklangan bolalar uchun birinchi bolalar bog'chalarining tuzatish ishlarining mazmuni- teginish-tebranish, eshitish, ko'rish qobiliyatini tarbiyalaydigan, harakatlarni muvofiqlashtirishni shakllantiradigan, yo'nalish qobiliyatlarini rivojlantiradigan, bolaning ichki

xotirjamligini rivojlantiruvchi musiqa darslarini o'z ichiga olgan 1950-1970-yillarda E.F.Shersheneva, E.F.Rau asarlarida yosh bolalarda duduqlanishni to'g'rilashda musiqa va nutq terapiyasi ritmining ahamiyati qayd etilgan, 2-3 yoshdagi bolalar uchun qo'shiqlar, o'yin mashqlari, she'rlarning qisqa drammatizatsiyasi, jamoaviy raqslar kabi aniq materiallar taklif qilingan. Unda bolalarning yosh xususiyatlari va ruhiy holatlari inobatga olingan.

Mashhur musiqachilar, o'qituvchilar, jamoat arboblari musiqa san'ati insonning ma'naviy, madaniy, ruhiy, jismoniy, aqliy masalalari bilan bog'liq ekanligini ta'kidlaganlar, va bu jihatlarni alohida tasavvur etish imkonsiz ekanligini o'z ilmiy izlanishlarida isbotlab berganlar.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Shushardjan S.V. ЗДОРОВЬЕ ПО НОТАМ.
2. Sh.R.Mahkamova. Imkoniyati cheklangan bolalar va har tomonlama yetuk avlodni tarbiyalashda musiqaning o'rni. Maxsus son № 1 <http://library.cspi.uz/book/69>.
3. M.A.Asadullayeva. Yoshlarni ma'naviy tarbiyalashda qo'shiqchilik san'atining tutgan o'rni. Xalq ta'limi 2020-№3
4. M.A.Asadullayeva. Maktab yoshidagi bolalar ovoz rejimi va gigiyenasi. Maktab va hayot Maxsus son №1 <http://library.cspi.uz/book/68>

MUNDARIJA:

1	O,,ZBEK TILINI O,,QITISHDA YOZUV MALAKALARINI RIVOJLANTIRISH MUAMMOLARI	4
	Мухитдинова Хадича Сабировна	
2	QADIMDA INSON HUQUQLARI G`OYALARINING PAYDO BO`LISHI VA RIVOJLANISHI.	12
	Muzaffarov Ikromjon Nodirbek o`g`li	
3	ЎЗБЕК ОИЛАЛАРИДА ИЖТИМОЙ-МАДАНИЙ ВА МАЪРИФИЙ ЖАРАЁНЛАРНИНГ МОДЕЛИ.	16
	Арсланова Суғдиёна Анваровна	
4	ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ТАДБИРКОРЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ СОҲАСИДА ОЛИБ БОРИЛАЁТГАН ИСЛОҲОТЛАР	24
	Мадумаров Талантбек Толибжонович	
5	МУСИҚА САНЪАТИ БОШҚАРУВИДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯ	29
	Маҳкамова Шоҳида Рахматуллаевна	
6	MUSIQA VA MUSIQIY RITMIK HARAKATLAR YORDAMIDA DAVOLASHNING QISQACHA TARIXI	35
	Asadullayeva Mastura Abduvohobovna	
7	МУСИҚА САНЪАТИ БОШҚАРУВИДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯ	40

	Маҳкамова Шоҳида Раҳматуллаевна	
8	JEYN OSTINNING “PRIDE AND PREJUDICE” (ANDISHA VA G,,URUR) ROMANIDA OILAVIY MUNOSABATLAR VA ULARNING JAMIYATGA TA“SIRI	46
	Tadqiqotchi Sayitqulova Z.H	
9	THE USE OF DIALECTAL WORDS IN WORKS OF MARK TWAIN Nematova Nargiza Azimovna, G'afurova Vasila Murodillayevna	52
10	AVSTRALIYA VA OKEANIYADAGI GEOGRAFIK NOMLAR VA ULARNI MAKTAB GEOGRAFIYASIDA O“RGANISH	59
	Акрамова Г, Мирзоева И.Э	
11	ОЛИЙ ҲАРБИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ЎҚИТИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ ИНТЕРФАОЛ МЕТОДЛАРИ	63
	Мавланов Зомониддин Махамадмусаевич	
12	ЁШЛАРНИ ИНФОРМАЦИОН ХУРУЖЛАРДАН ҲИМОЯ ҚИЛИШДА ПСИХОЛОГИК ХАВФСИЗЛИКНИНГ РОЛИ	66
	Н. Джухонова, Д. Иброхимов	
13	BOSHLANG“ICH TA“LIMDA YANGI MA“LUMOTLARNI O“ZLASHTIRISH JARAYONINI FAOLLASHTIRISHNING SAMARALI USULLARI.	70
	Maxkamova E“zoxon Xikmatullayevna	
14	OLIY TA“LIM MUASSASASI TALABALARIDA IJTIMOYIY-MADANIY KOMPETENTLIKNI SHAKLLANTIRISHNING ASOSIY MEZONLARI	75

	Jakbarova Zarifaxon Solijon qizi	
15	BUGUNGI KUNDA TARIX FANINI O'RGANINSHNING AHAMIYATI Eshonqulova Gulnoz Nu'monovna	79
16	ЁШЛАРНИ ИНФОРМАЦИОН ХУРУЖЛАРДАН ҲИМОЯ ҚИЛИШДА ПСИХОЛОГИК ХАВФСИЗЛИКНИНГ РОЛИ Н. Джухонова, Д. Иброхимов	82
17	ОЛИЙ ТА'ЛИМДА МОДУЛЛИ О'ҚИТИШ ТЕХНОЛОГИЯСИНИНГ АНАМИЯТИ Djumanqulov Azamat Abdurahimovich	86
18	ОНА ТИЛИ ДАРСЛАРИДА ИНТЕРФАОЛ ТА'ЛИМ ВА УНИНГ ДИДАКТИК ИМКОНИАТЛАРИ Malohat Nazarova	90
19	АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ТАМОЖЕННОГО КОНТРОЛЯ ТОВАРОВ, ПЕРЕМЕЩАЕМЫХ В МЕЖДУНАРОДНЫХ ПОЧТОВЫХ ОТПРАВЛЕНИЯХ Абдулазизова Альбина	93
20	ИНКЛЮЗИВНАЯ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНАЯ СРЕДА КАК ВАЖНЫЙ ФАКТОР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА Камилова Наргиза Абдукахоровна	97
21	МЕНИНГ МАКТАБИМ – МЕНИНГ ФАХРИМ Шухрат Садыков	108

22	“МИФТОҲУЛ-АДЛ” АСАРИ ВА УНИНГ ЁЗИЛИШ ТАРИХИ М.Баймиров	113
23	ЛЕКСИК ПРЕСУППОЗИЦИЯНИНГ МОХИЯТИ, ИФОДАЛАНИШ УСУЛЛАРИ Махмудов Шухрат Абдулазизович	116
24	ҚАТАҒОНЛИК СИЁСАТИ ФОЖЕАЛАРИ. Дилнора Акбарова	121
25	МАКТАБГАЧА YOSHIDAGI BOLALARNI OVQATLANTIRISH VA UNI TASHKIL ETISHDA XAVFSIZLIK MEZONLARI Utanova Naziraxon Maxmudjonovna, Maxmudova Aziza Alisher qizi, Abdusattorova Shaxribonu Alisher qizi	124
26	QORAQALPOQ LINGVISTIKASIDA GENDER TADQIQI Rzamuratova Zlixa Quwatbaevna	128
27	“АЛИШЕР НАВОЙЙ” РОМАНИДА ТАРИХИЙ ҲАҚИҚАТНИНГ БАДИИЙ ТАЛҚИНИ Шомуротова Чарос Равшан қизи	131
28	ШАҲАР YO“LOVCHI TRANSPORTI DISPETCHERLIK BOSHQARUVINI SHAKLLANTIRISH VA TAXLIL QILISH Omonov F.A., Islamov E.B.	135
29	SUNIY YO'LDOSH ALOQA TARMOQLARI VA ULARNING TURLARI Ravshanova Sadoqat Shavkat qizi, Nazarov.A.M	143
30	CORRELATION BETWEEN TERMS OF 5G NETWORKS, IOT AND D2D COMMUNICATION	146

Nozima Musaboyeva Bahtiyor qizi

31	C# DASTURLASH TILIDA FUNKSIYALAR VA ULARDAN FOYDALANISH	154
	Ibragimova K.U., Inomiddinov S.N.	
32	EFFECTIVENESS OF USING DIFFERENT METHODS IN TEACHING ENGLISH	159
	Yangiboyeva Umidaxon	
33	SOME FORMS OF DIMINUTIVES IN ENGLISH AND SPANISH	162
	Mamatkulova Nodira	
34	O„ZBEK XALQ ERTAKLARIDA SAFAR MOTIVI	166
	Mashrapova Gulsanam Axadovna	
35	УМУМТАЪЛИМ МАКТАБЛАРДА “ТАРБИЯ” ФАНИГА МУСИҚАНИ ИНТЕГРАЦИЯЛАШДА КЛАСТЕРЛИ ЁНДАШУВ	171
	Қодирова Феруза Усмановна, Мухитдинова Малоҳат Саиджабборовна	
36	BO`LAJAK MUSIQA O`QITUVCHILARINING KASBIY TAYYORGARLIGINI TAKOMILLASHTIRISHDA KLASTERLI YONDASHUV MASALALARI.	177
	Muxitdinova Malohat Saidjabborovna	

